

پاسخنامه

فهرست آزمون

۹۷ اسفند ماه

ردیف	مواد امتحانی	صفحه‌ی
۱	فارسی و نگارش (۲)	۴
۲	عربی زبان قرآن (۲)	۶
۳	دین و زندگی (۲)	۸
۴	زبان انگلیسی (۲)	۹
۵	رسانشی و آمار (۲)	۱۰
۶	رسانشی و آمار (۲) (شناخت دکوهه)	۱۱
۷	علوم و فتومن ادبی (۲)	۱۳
۸	علوم و فتومن ادبی (۲) (شناخت دکوهه)	۱۴
۹	تاریخ (۱)	۱۵
۱۰	چهارقیانی (۱)	۱۶
۱۱	چاده‌شناسی (۱)	۱۷
۱۲	فلسفه	۱۸
۱۳	روان‌شناسی	۱۹

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی ۰۲۱-۶۴۶۳

«نمایم دارایی‌ها و در آمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدیدآورندگان آزمون

طراحان:

نام طراحان	نام درس
محسن اصغری، حنیف اخچمی ستوده، عبدالحید رزاقی، مریم شمیرانی، محسن فدایی، کاظم کاظمی، محمد جواد محسنی، الهام محمدی علی اکبر ایمان پرور، درویشعلی ابراهیمی، مریم آقایاری، سعید جعفری، رضا معصومی، مجید همایی	فارسی و تکاوش (۱)
محمد آصالح، امید امیدیگی، حمید حسین پور، فاطمه سادات خلیل پور سیدی، محمد رضایی بقا، سیدهادی سرکشیکزاده، محمد علی عبادتی	علوم و فتوح (۲)
میرحسین زاده، عبدالرشید شفیعی، جواد مؤمنی	زبان انگلیسی (۳)
محمد بحیرایی، فرداد روشنی، حمید زرین کفش، امیر زراندوز، مهدی ملار مضانی، امیر محمودیان، شاهد «گواه»	ریاضی و آمار (۴)
محسن اصغری، سعید جعفری، شبمن رمضانی، کاظم کاظمی، عارفه سادات طباطبایی نژاد، اعظم نوری نیا، شاهد «گواه»	علوم و فتوح ادبی (۵)
معصومه حسینی صفا، مائدہ سادات شاهمرادی، حبیبه محبی، بهروز یحیی	تاریخ (۶)
معصومه حسینی صفا، مائدہ سادات شاهمرادی، حبیبه محبی، بهروز یحیی	چهره‌گی (۷)
معصومه حسینی صفا، مائدہ سادات شاهمرادی، هژیر رحیمی، الهام بیرزائی، بهروز یحیی	چامه‌شناسی (۸)
معصومه حسینی صفا، کوثر دستورانی، مائدہ سادات شاهمرادی، فاطمه شهمیری	فلسفه
معصومه حسینی صفا، هژیر رحیمی، مائدہ سادات شاهمرادی، کوثر دستورانی	روان‌شناسی

گزینشگران و ویراستاران:

ویراستار استاد	مسئول درس	گزینشگر	نام درس
مریم شمیرانی - مرتضی منشاری	الهام محمدی	الهام محمدی	فارسی و تکاوش (۱)
درویشعلی ابراهیمی، حسام حاج مؤمن	مریم آقایاری	مریم آقایاری	علوم زبان و قرآن (۲)
سکینه گلشنی	محمد آصالح	محمد آصالح	دین و فزندگی (۳)
عبدالرشید شفیعی	جواد مؤمنی	جواد مؤمنی	زبان انگلیسی (۴)
محمد بحیرایی، سهیل حسن خان پور	حمید زرین کفش	حمید زرین کفش	ریاضی و آمار (۵)
حسن وسکری، الهام محمدی	اعظم نوری نیا	اعظم نوری نیا	علوم و فتوح ادبی (۶)
بهروز یحیی	حبیبه محبی	حبیبه محبی	تاریخ (۷)
—	هژیر رحیمی	هژیر رحیمی	چهره‌گی (۸)
فرهناز خان محمدی	کوثر دستورانی	کوثر دستورانی	چامه‌شناسی (۹)
—	هژیر رحیمی	هژیر رحیمی	فلسفه
			روان‌شناسی

گروه فلی و تولید

سید محمد علی مرتضوی (عمومی)

مدیر گروه لیلا فیروزی (اختصاصی)

مسئول دقتچه، حبیبه محبی (اختصاصی)

مسئله‌گذاری و صفحه‌آرایی، همشید ابوالحسنی

حرفوچ تکاری و صفحه‌آرایی، همشید ابوالحسنی

مدیر واحد مستندسازی و مطالعات با مصوبات، مریم صالحی

مسئول دقتچه‌ی مستندسازی، زهره قوشی

نمایرچه، سوران نعیمی

(مریم شمیرانی)

این استاد گران قدر ← [این: صفت اشاره] وابسته پیشین / «گران قدر: صفت بیانی»

-۷

وابسته پیشین

چند تصحیح ارزشمند ← [چند: صفت مبهم] وابسته پیشین / «ارزشمند: صفت بیانی»

وابسته پیشین

کارنامه خود ← [خود: مضاف الیه] وابسته پیشین

قلم او ← [او: مضاف الیه] وابسته پیشین

بهترین آثار ادبی ← [بهترین: صفت عالی] وابسته پیشین / «ادبی: صفت بیانی (نسبی)»

وابسته پیشین

(فارسی ۲، زبان فارسی، صفحه‌های ۹۶، ۹۷ و ۹۸)

(مریم شمیرانی)

-۸

تحول معنایی: تماشا، شوخ، کثیف، سوگند، دستور

حذف شده: سوفار، فتراک، برگستان

حفظ معنای قدیم و پذیرش معنای جدید: رکاب، سپر، یخچال، زین

ادامه حیات با معنای قدیم: چشم، زیبایی

(فارسی ۳، زبان فارسی، صفحه ۱۰۵)

(مریم شمیرانی)

-۹

در گزینه «۴»، «نیست» در مصراع دوم به معنای «وجود ندارد» به کاررفته است.

شکرخانی چون تو نیست (وجود ندارد) ← شکرخا: نهاد

چون لعل ← لعل: متهم (چون: حرف اضافه)

تشرییف گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: بانگ من در صدای کوه افتاد ← بانگ: نهاد / بانگ گه ← گه: مضاف الیه

گزینه «۲»: بهره را برو ← بهره: مفعول / همه عالم ← «همه» صفت مبهم

گزینه «۳»: ما همگان ← همگان: بدل / محروم ← محروم: مستند (ما محروم هستیم)

(فارسی ۲، زبان فارسی، صفحه‌های ۹۶ و ۹۷)

(مسنون خدایی)

-۱۰

تشرییف گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: سبب زندان: اضافه تشییه

گزینه «۲»: سلسله زلف: اضافه تشییه (سلسله: زنجیر)

گزینه «۴»: دل چون تخته تعییم و سر چون خاک میدان: تشییه

(فارسی ۲، آرایه)

(عبدالله‌میر رزاقی)

-۱

پایمردی: خواهشگری، میانجی گری، شفاعت / فایق: برگزیده، پیروز / رشحه: قطره،

تراوش کرده و چکیده / غو: نعره کشیدن، فرباد، خروش، غربو

(فارسی ۲، لغت، واژه‌نامه)

(الله ۳ محمدی)

-۲

نفیر: فرباد و زاری با صدای بلند / نوند: اسب، اسب تندر و

(فارسی ۲، لغت، واژه‌نامه)

(الله ۳ محمدی)

-۳

املای صحیح کلمه «برخاست» است.

(فارسی ۲، املاء، صفحه ۱۰۴)

(الله ۳ محمدی)

-۴

املای صحیح کلمه «خوالیگر» است.

(فارسی ۲، املاء، صفحه ۱۰۰)

(مریم شمیرانی)

-۵

عبارت صورت سؤال، بیانگر مرحله «تجسم و بارش فکری» است.

(گلارش ۲، گلارش، صفحه ۷۶)

(مریم شمیرانی)

-۶

واژه‌هایی که دارای بن مضارع هستند: «خندان، پوشه، سازگار، نارس»

(فارسی ۲، زبان فارسی، صفحه ۹۶)

(ممدوهوار محسنی)

-۱۶

بیت صورت سؤال و گزینه‌های «۱، ۲ و ۴» به پر خطر بودن راه عشق اشاره می‌کنند.

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۹۳)

(هنیف اغمی ستدہ)

-۱۱

«جان شیرین تلخوش» تناقض است چرا که هم شیرین است و هم تلخ. «جان» و «شاه خوش کبریا» هر دو استعاره از «یار» هستند.

تشريح گزینه‌های دریگ:

گزینه «۱»: حسن آمیزی ندارد. چرا که «شیرین» در اینجا اسم شخص است. این بیت تشبيه دارد: «چو خسرو».

می‌سازد.

گزینه «۴»: تشخیص ندارد چون با غیر انسان سخن نمی‌گوید. این بیت مجاز دارد: «سینه» مجاز از «انسان» می‌تواند باشد.

(فارسی ۲، آرایه، ترکیبی)

(کاظم کاظمی)

-۱۷

مفهوم مشترک ایات مرتبط: ترک تعلقات موجب پیوستن به حقیقت می‌شود.

مفهوم بیت گزینه «۳»: عشق مجازی به عشق حقیقی منتهی می‌شود و عاشق را به حقیقت می‌رساند.

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۸۸)

(محسن اصغری)

-۱۸

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و گزینه «۴»: رسیدن به موفقیت با وجود نقص و محرومیت است.

تشريح گزینه‌های دریگ:

گزینه «۱»: تأثیر آه و دعای گرفتاران و مصیبت‌دیدگان

گزینه «۲»: در فکر و خیال معشوق بودن دل غمگین عاشق

گزینه «۳»: بیان اشتیاق عاشق در راه وصال

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۸۸)

(مریم شمیرانی)

-۱۹

کاوه: از مردم ایران و چهره‌ای انقلابی است که پیش‌بند چرمین او که بر نیزه کرد و مردم را به اتحاد فرا خواند، درفشی بود انقلابی که بر ضد پادشاه وقت برافراشت.

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۴)

(مریم شمیرانی)

-۲۰

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و گزینه «۲»، «همراهی دائمی عشق با رنج» است.

تشريح گزینه‌های دریگ:

گزینه «۱»: عشق، بی‌دلیل نیکوست و عشق اگر با علتی باشد رنج آور است.

گزینه «۳»: کسی که در روز راحتی شاکر نباشد، از راحتی، رنج خواهد دید.

گزینه «۴»: تقابل عشق و عقل

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۹۷)

(مریم شمیرانی)

-۱۲

مفهوم مشترک گزینه‌های «۱، ۲ و ۴»: حفظ اسرار است در حالی که در گزینه «۳» راجع به فاش کردن خبر سخن گفته شده است.

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۹۶)

(کاظم کاظمی)

-۱۳

در این بیت کاربرد واژه «روین تن» بیانگر ویژگی خرق عادت و در ایات سایر گزینه‌ها به ترتیب کاربرد واژه‌های «تاج کیان»، «اختر کاویان» و «جشن سده» بیانگر زمینه «ملی» در حماسه است.

(فارسی ۲، آرایه، صفحه ۱۰۶)

(محسن اصغری)

-۱۴

مفهوم مشترک ایات گزینه‌های «۱، ۳ و ۴»: ارزشمند دانستن عمل همراه با علم و دانایی (بی‌ارزش دانستن عمل بدون علم و دانایی) است.

مفهوم بیت گزینه «۲»: شرمندگی انسان‌بی علم و عمل در قیامت

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۱۰۷)

(مریم شمیرانی)

-۱۵

در بیت صورت سؤال از دگرگونی‌های ارزش سخن رفته است و این مفهوم در گزینه‌های «۲، ۳ و ۴» نیز دیده می‌شود، ولی در گزینه «۴» شاعر می‌گوید: «خدا بی‌چون و چگونگی است و اگر او به کیفیت نیایش کنیم، اشتباه کرده‌ایم و چند و چون کردن با خداوند نادرست است.

تشريح گزینه‌های دریگ:

گزینه «۱»: روزگار، افراد فرمومایه را بلندمرتبه گرداند و هنر، عیب و ننگ شد.

گزینه «۳»: هنر در بی‌هنری و خردمندی در پرده نهان است.

گزینه «۴»: آسمان با خردمندان دشمن است و روزگار با هنرمندان مکر می‌کند.

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۱۰۱)

(سعید بعفری، لغت و مفهوم، ترکیبی)

-۲۷

فرستاده می‌شود / واژگان ← (نادرست برای جاهای خالی) همانا ایران کالاهای

زیادی را به کشورهای عربی ... و این کالاهای مربوط می‌شوند به برخی از کالاهایی
که عربها ندارند، مانند**تشریف گزینه‌های دیگر:**

گزینه‌ی «۱»: منتقل می‌کند / ابریشم

گزینه‌ی «۲»: می‌فرستد / مشک

گزینه‌ی «۴»: صادر می‌کند / پسته

(سعید بعفری، لغت و مفهوم، ترکیبی)

-۲۸

ناگهان جسم ناآشنای روپروری خورشید... (آشکار کرد) ← نادرست / باید «ظهر»
باشد به معنای «آشکار شد».**تشریف گزینه‌های دیگر:**

گزینه‌ی «۱»: «المتجد» واژه‌نامه مشهوری به زبان عربی است که واژگان بسیاری را

... . (در بر می‌گیرد)

گزینه‌ی «۲»: همانا آدمی اگر به راستی پاییند باشد، از شرّ گناهانش (رها
می‌شود)

گزینه‌ی «۴»: گاهی برخی از مهاجران به کشورهای اصلی خود (بازمی‌گردند)

(سعید بعفری، لغت، ترکیبی)

-۲۹

(خلة: دوستی ≠ عداوه؛ دشمنی)

تشریف گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: «معاصی»: جمع التکسیر لـ «معصية»

گزینه‌ی «۳»: «شباب»: جمع التکسیر لـ «شاب»

گزینه‌ی «۴»: «يَئِنْ»: متضاد لـ «أَخْفَى»

(در ویشانی ابراهیمی، مفهوم، ترکیبی)

-۳۰

(آدم پرگناه هیچ گاه از عادتش به مرتكب شدن به گناهان نجات نمی‌یابد). نادرست
است.**تشریف گزینه‌های دیگر:**

گزینه‌ی «۱»: (اسم معرفه اسمی است که گاه تنوین می‌گیرد). درست است.

گزینه‌ی «۲»: (كلمات و اصطلاحات زیادی را در زبان عربی می‌یابیم که ریشه‌های
آنها فارسی است). درست است.گزینه‌ی «۳»: (گنبد قابوس بن وشمگیر نیز در لیست میراث جهانی به ثبت رسانده
شده است). درست است.**عربی زبان قرآن (۲)**

(رضا معصومی، ترجمه، ترکیبی)

-۲۱

«أخذت»: گرفتم / «من زمیلتی»: از همکارم، از هم‌شاغر دیام / «التي»: که / «تعرفتْ

علیها: او را شناخته‌ام / «قبل شهر»: یک ماه قبل / «عهدأ»: عهدی، پیمانی / «للالتزام»:

برای التزام، برای پاییندی / «بالصدق»: به راستی، به راستگویی

(رضا معصومی، ترجمه، صفحه‌ی ۱۴۶)

-۲۲

«المفردات الفارسية»: واژگان فارسی / «التي»: که / «دخلت اللّغة العربيّة»: به زبان عربی

وارد شدند / «كانت تَرَبَطُ»: مرتبط می‌شدند / «بعض البضائع»: با برخی کالاهای /

«المسك»: مانند مشک

(در ویشانی ابراهیمی، ترجمه، ترکیبی)

-۲۳

«الكذاب»: بسیار دروغگو / «كرر»: تکرار کرد / «المرّة الرابعة»: بار چهارم / «ما قبل»:

(فعل مجہول) پذیرفته نشد / «و هو كان صدقًا»: در حالی که راست بود.

(مریم آقایاری، ترجمه، ترکیبی)

-۲۴

ترجمه درست فعل «لم یلتفت» به صورت «توجه نکرد» است.

(مریم آقایاری، مفهوم، صفحه‌ی ۵۲)

-۲۵

«بهترین کلام آن چیزی است که کم باشد و دلالت کند». با ضرب المثل مقابل خود تناسب

مفهومی ندارد. (ضرب المثل مقابلش به بلاخیز بودن زبان اشاره دارد).

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: خرمای من را خوردید و فرمانم را سریعی کردید.

گزینه‌ی «۲»: دور از چشم دور از قلب (دل) است.

گزینه‌ی «۳»: خیر در آن چیزی است که اتفاق افتاده است.

(مریم آقایاری، خواشنام، صفحه‌ی ۶۶)

-۲۶

فعل لازم «تشیع» به صورت ثلاثی مجرد و با حرکات «لاتشیع» (سیر نمی‌شود) درست

است. در این جمله مفعول ندارد که بتواند به باب «إفعال» برود و متعدی شود. (لاتشیع: سیر

نمی‌کند)

(میری همایی، درگ‌طلب، ترکیبی)

-۳۵

دیگر موارد درباره کلمه‌ی «الملمین»، اسم فاعل، مصدره «اسلام» و معرب است.

(علی‌اکبر ایمان‌پرور، قواعد و ترجمه، صفحه‌ی ۶۵)

-۳۶

تعلّم: فعل ماضی و **یُدَرِّسُ** فعل مضارع است؛ در نتیجه فعل دوم به صورت ماضی استمراری ترجمه می‌شود: «دانش آموزان موضوعی را یاد گرفتند که معلم در کلاس تدریس می‌کرد.»

(علی‌اکبر ایمان‌پرور، قواعد، صفحه‌ی ۶۵)

-۳۷

محمدًا: اسم خاص (معرفه از نوع علم) است؛ بنابراین «یَتَعَبَّدُ» جمله‌ای است که بعد از اسم نکره نیامده است.

تشرییف گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: «سنچاپاً» اسم نکره است و جمله‌ی «يَقْفِزُ...» بعد از اسم نکره آمده است.

گزینه‌ی «۳»: «نَفْسٌ» اسم نکره است و جمله‌ی «تعصی» بعد از اسم نکره آمده است.

گزینه‌ی «۴»: «قریةٌ» اسم نکره است و جمله‌ی «شاهدتُ صورتها...» بعد از اسم نکره آمده است.

(علی‌اکبر ایمان‌پرور، قواعد، صفحه‌ی ۵۰ و ۵۹)

-۳۸

«علیٰ»: فاعل معرفه از نوع اسم خاص (علم) و «القراء» مفعول از نوع معرفه به «أَل» است.

(علی‌اکبر ایمان‌پرور، قواعد، صفحه‌ی ۵۰ و ۵۹)

-۳۹

حقٌ - خيرٌ - باطلٌ همگی اسم‌های نکره‌اند و هیچ اسم معرفه‌ای در این جمله نیامده است.

(درویشعلی ابراهیمی، قواعد، صفحه‌ی ۵۰ و ۵۹)

-۴۰

در این گزینه تنها نام جلاله (الله) اسم علم است.

تشرییف گزینه‌های دیگر:

در گزینه‌ی «۱»: (یوهان غوته / آلمانی) و در گزینه‌ی «۳»: (شیراز / اصفهان) و در

گزینه‌ی «۴»: (کُرد کلا) / مازندران) اسم‌های علم هستند.

■ ترجمه متن:

آیه‌ی شریفه «به راه پروردگارت با حکمت و پند نیکو فراخوان و با آن‌ها به روشنی که بهتر است، ستیز کن.» از ما می‌خواهد که مخاطبان را با سخنی زیبا به کار شایسته دعوت کنیم و با آن‌ها بخاطر صحیح گیری مجادله (ستیز) نکنیم.

آیه‌ی شریفه «و از آنچه که به آن علمی نداری پیروی مکن.» از مسلمانان می‌خواهد که از آنچه به آن علمی ندارند پیروی نکنند و آیه‌ی شریفه «چرا چیزی را می‌گویید که انجام نمی‌دهید؟!» به این حقیقت اشاره می‌کند: انسان باید به آنچه که می‌گوید عمل کننده باشد تا رفتار خود را تغییر دهد.

(میری همایی، درگ‌طلب، ترکیبی)

-۳۱

(براساس متن درست است) انسان موفق همان کسی است که به آنچه که می‌گوید، عمل می‌کند.

تشرییف گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: مؤمن مردم را با سخنی بد به سوی خدا دعوت می‌کند. (نادرست)

گزینه‌ی «۲»: بر انسان باید که پیامون تمام موضوعات علمی سخن بگوید. (نادرست)

گزینه‌ی «۴»: بر مباحثه‌کنندگان در هر مکانی واجب است که نسبت به یکدیگر صحیح گیری کنند. (نادرست)

(میری همایی، درگ‌طلب، ترکیبی)

-۳۲

آیات قرآنی از ما می‌خواهد که ...: «همیشه پیامون کارهای ایمان از تردید پیروی کنیم. (نادرست)

تشرییف گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: پند خوب را در دعوت‌های ایمان به سوی پروردگار به کار برمی‌نماییم.

گزینه‌ی «۳»: از دانش و شناخت در زندگی دنیا بی‌مان پیروی کنیم.

گزینه‌ی «۴»: به آنچه که اعتقاد داریم عمل کنیم و درباره‌ی آن سخن بگوییم.

(میری همایی، درگ‌طلب، ترکیبی)

-۳۳

دیگر موارد کلمه‌ی «أَحْسَن»: مذکور، نکره و از نظر نحوی خبر برای «هي» می‌باشد.

(میری همایی، درگ‌طلب، ترکیبی)

-۳۴

دیگر موارد کلمه‌ی «نجادل»: فعل مضارع، من باب مفاعله، متکلم مع الغیر است.

دین و زندگی (۲)

(امیر امیدی‌بکی، جهاد در راستای ولایت ظاهري، صفحه‌ی ۱۴۰ تا ۱۴۲)

-۴۶

امام صادق (ع) در تمام دوران امامت خود جهاد علمی امام باقر (ع) را تداوم بخشیدند و امام سجاد (ع) در کنار گسترش معارف از طریق دعا، به تجدید حیات نهضت شیعیان پرداختند و در زمان امامت امام عصر (عج)، در دوره غیبت صغیری، چهار نایب خاص به ترتیب یکی پس از دیگری رابط میان ایشان و مردم بودند.

(محمد آقامصالح، عصر غیبت امام زمان (ع)، صفحه‌ی ۱۵۰)

-۴۷

امیر المؤمنین علی (ع) می‌فرماید: «حجت خداوند در میان مردم حضور دارد. از معابر و خیابان‌ها عبور می‌کند؛ به نقاط مختلف می‌رود، سخن مردم را می‌شنود و بر جماعت مردم سلام می‌کند... تا این‌که زمان ظهور و وعده الهی و ندای آسمانی فرا می‌رسد.

هان! آن روز، روز شادی فرزندان علی و پیروان اوست.

به دلیل غایب بودن حضرت مهدی (ع) بهره‌مندی از ایشان در عصر غیبت کاهش می‌یابد و بهره‌مندی از ایشان، منحصر به ولایت معنوی می‌شود.

(محمد هسین پور، عصر غیبت امام زمان (ع)، صفحه‌ی ۱۵۰)

-۴۸

خداوند در قرآن کریم، علت از دست دادن نعمت‌ها را این‌گونه بیان کرده است: «ذلک بانَ اللَّهِ لَمْ يَكُنْ مُغْيِرًا نَعْمَةً أَنْعَمَهَا عَلَى قَوْمٍ حَتَّى يُؤْتُوا مَا بِأَنفُسِهِمْ وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلَيْهِمْ»: خداوند نعمتی را که به قومی ارزانی کرده است، تغییر نمی‌دهد مگر آنکه آن‌ها خود وضع خود را تغییر دهند. همانا که خداوند شنو و دانست.« که هم معنا با سخن امیر المؤمنین (ع) می‌باشد که فرمودند: «زمین از حجت خدا (امام) خالی نمی‌ماند. اما خداوند، به علت ستمگری انسان‌ها و زیاده‌روی‌شان در گناه، آنان را از وجود حجت در میانشان بی‌بهره می‌سازد.»

(محمدعلی عبادتی، عصر غیبت امام زمان (ع)، صفحه‌ی ۱۵۰ و ۱۵۱)

-۴۹

پیامبر اکرم (ص)، خود و امام علی (ع) را پدران امت معرفی نموده است. اگر مردم دوره حاکمان بنی امیه و بنی عباس وظيفة امر به معروف و نهی از منکر را انجام می‌دادند و با حاکمان ظالم، مبارزه می‌کردند، خلافت در اختیار امامان قرار می‌گرفت و جامعه بشری در مسیر صحیح کمال پیش می‌رفت.

(محمد آقامصالح، عصر غیبت امام زمان (ع)، صفحه‌ی ۱۵۰ و ۱۵۱)

-۵۰

امام را از آن جهت غایب نامیده‌اند که ایشان از نظرها غایب است، نه این‌که در جامعه حضور ندارد. به عبارت دیگر، ما انسان‌ها هستیم که امام را نمی‌بینیم، نه این‌که ایشان در بین ما نیست و از وضع ما بی‌خبر است. غیبت امام زمان (ع) آن قدر ادامه می‌یابد که نه تنها مسلمانان، بلکه جامعه انسانی شایستگی درک ظهور و بهره‌مندی کامل (نه صرف بهره‌مندی چرا که بهره‌مندی از ولایت معنوی مقدور است) از وجود آخرین حجت الهی را پیدا کند.

(فاطمه‌سادات قلیل پور‌سیدی، قوچی، صفحه‌ی ۱۲۵ و ۱۲۶)

-۴۱

مقصود امام رضا (ع) از بیان حدیث شریف سلسله‌الذهب این بود که توحید تنها یک لفظ و شعار نیست، بلکه باید در زندگی اجتماعی ظاهر شود و تجلی توحید در زندگی اجتماعی با ولایت امام که همان ولایت خداست، میسر می‌شود.

ده سال از امامت امام رضا (ع) در دوران هارون عباسی دوران بسیار سختی محسوب می‌شد. با روی کار آمدن مأمون در زمان امامت ایشان، زمینه فعالیت شیعیان بیشتر و بر علاقه‌مندان به امام افزوده شد.

(محمد آقامصالح، احیای ارزش‌های راستین، صفحه‌ی ۱۲۶)

-۴۲

با گسترش سرزمین‌های اسلامی، سوال‌های مختلفی در زمینه‌های احکام، اخلاق، افکار و نظام کشورداری پدید آمد. ائمه اطهار (ع) با تکیه بر علم الهی خود، به دور از انزوا و گوشگیری با حضور سازنده و فعال درباره همه این مسائل اظهار نظر می‌کردند و مسلمانان را از معارف خود بهره‌مند می‌ساختند.

(محمد رضایی‌بقا، جهاد در راستای ولایت ظاهري، صفحه‌ی ۱۳۹)

-۴۳

امام حسین (ع) در تبیین قیام خود و بیعت نکردن با یزید، در خطبه‌ای فرمود: «آیا نفی بینید که به حق عمل نمی‌شود و کسی مانع باطل نمی‌گردد. در این شرایط، مسؤول حق دارد که برای ملاقات خدا آماده شود». همچنین در سخنرانی دیگری فرمود: «اگر مردم زیر بار بیعت کسی مثل یزید بروند، از اسلام چیزی باقی نمی‌ماند و مرگ اسلام را باید اعلام کرد.»

(سیده‌هاری سرکشیک‌زاده، جهاد در راستای ولایت ظاهري، صفحه‌ی ۱۳۸)

-۴۴

امام علی (ع) پس از اینکه از حق مسلم خود در رهبری جامعه اسلامی محروم ماند، برای حفظ نظام نوپای اسلامی سکوت پیشه کرد. در عین حال، گوشش‌گیری هم در پیش نگرفت. (رد گزینه «۲») آن حضرت هر جا کاری را خلاف موازین اسلام می‌دید، انتقاد می‌کرد. (رد گزینه «۳» و «۴») و هرجا از وی کمک می‌خواستند، آنان را یاری می‌نمود.

(محمد رضایی‌بقا، جهاد در راستای ولایت ظاهري، صفحه‌ی ۱۳۵)

-۴۵

امامان، هیچ یک از حاکمان غاصب عصر خویش را به عنوان جانشین رسول خدا (ص) تأیید نمی‌کردند و این موضوع را به شیوه‌های مختلف به مردم اعلام می‌کردند. گرچه امامان تفاوت‌های اخلاقی و رفتاری حاکمان را در نظر می‌گرفتند (رد گزینه «۲») و اگر حاکمی در موردی بر طبق دستور اسلام عمل می‌کرد، آن مورد را تأیید می‌کردند (رد گزینه «۱»)، اما در غصب خلافت و جانشینی رسول خدا (ص) همه را یکسان می‌دیدند. (رد گزینه «۴»)

(عبدالرشید شفیعی)

-۵۶

- (۲) کند
 (۳) بدشانس
 (۴) مشهور

(کلوز تست)

(میرحسین زاهدی)

(۱) اخیر

(پواد مؤمنی)

-۵۱

ترجمه جمله: «ما قدم‌زنان از جاده پایین آمدیم بدون آن که به کسی نگاه کنیم، در حالی که فقط درباره روزهای فوق العاده‌مان در دانشگاه صحبت می‌کردیم.»

تکنیک مضموم درس:

بعد از "without" که حرف اضافه است، باید از فعل "ing" - "دار استفاده کنیم" (رد گزینه‌های ۲ و ۴). ضمناً "look at" به معنی نگاه کردن به کسی یا چیزی است، اما "look up" به معنی «جستجو کردن لغت» است. با توجه به مفهوم کلی جمله، گزینه «۳» نمی‌تواند مناسب باشد.

(کرامر)

(درک مطلب)

(میرحسین زاهدی)

-۵۷

(عبدالرشید شفیعی)

-۵۲

اگر از یک فعل به عنوان فاعل جمله استفاده کنیم، باید آن را به صورت "verb+to+verb" بنویسیم.

(درک مطلب)

(میرحسین زاهدی)

-۵۸

(کلوز تست)

-۵۳

(عبدالرشید شفیعی)

(درک مطلب)

(میرحسین زاهدی)

-۵۹

(کلوز تست)

-۵۴

(عبدالرشید شفیعی)

(میرحسین زاهدی)

-۶۰

(کلوز تست)

-۵۵

(عبدالرشید شفیعی)

(درک مطلب)

ترجمه جمله: «کلمه "comprehend" که زیر آن خط کشیده شده به ترجمه کردن داستان اشاره می‌کند.»

(کلوز تست)

-۵۶

(عبدالرشید شفیعی)

(درک مطلب)

ترجمه جمله: «کلمه "understand" نزدیک ترین است.»

(کلوز تست)

-۵۷

(عبدالرشید شفیعی)

-۵۸

(کلوز تست)

-۵۹

(عبدالرشید شفیعی)

(درک مطلب)

(کلوز تست)

-۶۱

(کلوز تست)

-۶۲

(کلوز تست)

$$3) \begin{cases} x = -\frac{1}{2} \Rightarrow \begin{cases} [-\frac{1}{2}] = -1 \\ 2 \times (-\frac{1}{2}) - 1 = -1 - 1 = -2 \end{cases} \times \\ x = 1 \Rightarrow \begin{cases} [1] = 1 \\ 2 \times (1) - 1 = 2 - 1 = 1 \end{cases} \checkmark \end{cases}$$

$$4) \begin{cases} x = -\frac{1}{2} \Rightarrow \begin{cases} [-\frac{1}{2}] = -1 \\ 2 \times (-\frac{1}{2}) - 1 = -1 - 1 = -2 \end{cases} \times \\ x = -1 \Rightarrow \begin{cases} [-1] = -1 \\ 2 \times (-1) - 1 = -2 - 1 = -3 \end{cases} \times \end{cases}$$

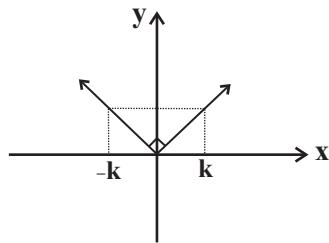
پس تنها بجازای $x = \frac{1}{2}$ و $x = 1$ تساوی برقرار است.

(امیر زراندوز، صفحه‌ی ۳۰ تا ۳۲)

-۶۵

از نمودار تابع $|f(x)| = x$ نتیجه می‌گیریم که دامنه f برابر \mathbb{R} و برد آن برابر $\{y \geq 0\}$ است. ضمناً نمودار از نواحی اول و دوم می‌گذرد.

از روی نمودار، معلوم است که $f(kx) = kf(x)$ همواره با هم برابرند. ولی رابطه $f(kx) = kf(x)$ برقرار نیست، مثلاً اگر $x = -1$ و $k = -2$ باشد آن‌گاه:

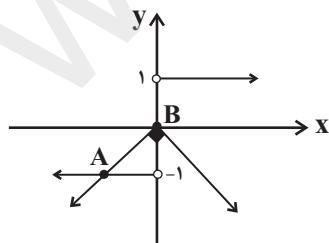
$$\begin{cases} f(kx) = f(2) = 2 = 2 \\ kf(x) = -2 \times 1 = -2 \end{cases} \Rightarrow f(kx) \neq kf(x)$$

(محمد بیداری، صفحه‌ی ۳۴ تا ۳۶)

-۶۶

$$y = \text{sign}(x) = \begin{cases} 1 & , x > 0 \\ 0 & , x = 0 \\ -1 & , x < 0 \end{cases}$$

$$y = -|x| = \begin{cases} -x & , x \geq 0 \\ x & , x < 0 \end{cases}$$

از روی نمودار، معلوم می‌شود که نمودار توابع داده شده در ۲ نقطه A و B تلاقی دارند.

دیاضی و آما (۶)

مبحث: توابع پلکانی و قدر مطلقی

-۶۱

(فردرار روشنی، صفحه‌ی ۳۴ و ۳۵)

می‌دانیم ضابطه تابع همانی $f(x) = x$ است و ضابطه تابع علامت به صورت زیر می‌باشد:

$$g(x) = \text{sign}(x) = \begin{cases} 1 & , x > 0 \\ 0 & , x = 0 \\ -1 & , x < 0 \end{cases}$$

$$\frac{f(3) + g(-3)}{\Delta g(3) + f(0)} = \frac{2 \times 3 + (-1)}{5 \times (1) + 0} = \frac{6 - 1}{5} = \frac{5}{5} = 1$$

(امیر زراندوز، صفحه‌ی ۳۷ تا ۳۹)

-۶۲

اگر x عددی صحیح باشد آن‌گاه:

$$[x] = x \quad [-x] = -x$$

لذا خواهیم داشت:

$$A = [x] + [-x] + 12 = x + (-x) + 12 = \underbrace{x - x}_{\text{صفر}} + 12 = 12$$

(امیر زراندوز، صفحه‌ی ۳۴ تا ۳۶)

-۶۳

می‌دانیم $\sqrt{2}$ تقریباً برابر $\frac{1}{4}$ می‌باشد. از طرفی تابع علامت به صورت زیر تعریف می‌شود:

$$\text{sign}(x) = \begin{cases} 1 & , x > 0 \\ 0 & , x = 0 \\ -1 & , x < 0 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} \text{sign}(-\sqrt{2}) = \text{sign}(-1/\sqrt{2}) = \text{sign}(-2) = -1 \\ [\text{sign}(\sqrt{2})] = [\text{sign}(1/\sqrt{2})] = [1] = 1 \end{cases}$$

$$\Rightarrow A = -1 - 2(1) = -3$$

(محمد زرین‌کش، صفحه‌ی ۳۷ تا ۳۹)

-۶۴

در هر یک از گزینه‌ها مقادیر x را جایگزین می‌کنیم و درستی تساوی را بررسی می‌کنیم:

$$1) \begin{cases} x = 0 \Rightarrow \begin{cases} [x] = 0 \\ 2 \times (0) - 1 = -1 \end{cases} \times \\ x = 1 \Rightarrow \begin{cases} [1] = 1 \\ 2 \times (1) - 1 = 2 - 1 = 1 \end{cases} \checkmark \end{cases}$$

$$2) \begin{cases} x = \frac{1}{2} \Rightarrow \begin{cases} [\frac{1}{2}] = 0 \\ 2 \times (\frac{1}{2}) - 1 = 1 - 1 = 0 \end{cases} \checkmark \\ x = 1 \Rightarrow \begin{cases} [1] = 1 \\ 2 \times (1) - 1 = 2 - 1 = 1 \end{cases} \checkmark \end{cases}$$

(امیر مهردادیان، صفحه‌ی ۳۴ و ۳۵)

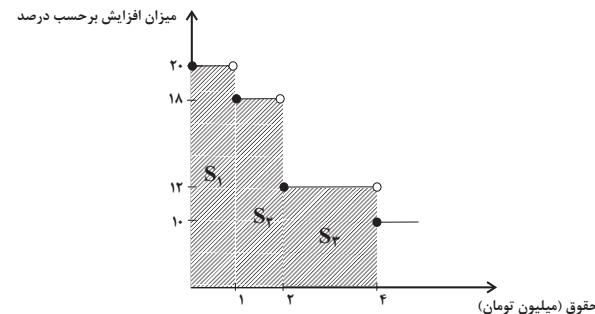
برای محاسبه میزان افزایش حقوق، طبق نمودار پلکانی زیر، مساحت هر قسمت را محاسبه می‌کنیم.

$$S_1 = 100000 \times \frac{20}{100} = 200000 \text{ تومان}$$

$$S_2 = 100000 \times \frac{18}{100} = 180000 \text{ تومان}$$

$$S_3 = 200000 \times \frac{12}{100} = 240000 \text{ تومان}$$

اگر میزان افزایش حقوق کمتر از S_1 باشد، یعنی حقوق اولیه شخص کمتر از یک میلیون تومان است. اگرین $S_1 + S_2$ باشد، حقوقش بین یک تا دو میلیون تومان و اگرین $S_1 + S_2 + S_3$ باشد، حقوق بین ۲ تا ۴ میلیون و در غیر این صورت، بیش از ۴ میلیون بوده است.

$$S_1 = 200000$$

$$S_1 + S_2 = 200000 + 180000 = 380000$$

$$S_1 + S_2 + S_3 = 200000 + 180000 + 240000 = 620000$$

چون ۵۶۰۰۰۰ تومان بین $S_1 + S_2 + S_3$ و $S_1 + S_2$ است، حقوقش بین ۲ تا ۴ میلیون بوده است. اگر حقوقش x تومان بوده، میزان افزایش حقوق برابر است با:

$$S_1 + S_2 + (x - 200000) \times \frac{12}{100} = 560000$$

$$\Rightarrow 380000 + (x - 200000) \times \frac{12}{100} = 560000$$

$$(x - 200000) \times \frac{12}{100} = 180000 \Rightarrow x - 200000 = 150000 \Rightarrow x = 350000$$

ریاضی و آمار (۲) (شاهد «گواه»)

مبحث: توابع پلکانی و قدر مطلقی

(کتاب آبی، صفحه‌ی ۳۴ و ۳۵ کتاب درسی)

-۷۱

سطح زیر نمودار پلکانی درصد میزان مالیات بر دریافتی برابر با مالیات ماهانه فرد است.

(کتاب آبی، صفحه‌ی ۳۴ و ۳۵ کتاب درسی)

-۷۲

چون در فواصل زمانی یک ساعت پرندۀ بیرون می‌آید، نمودار تابع می‌تواند به صورت خط افقی $y = 0$ باشد که در نقاط با طول صحیح، مقدار یک دارد، یعنی نمودار گزینه «۳» صحیح است.

(مهری ملار، صفحه‌ی ۳۰ تا ۳۲)

اگر $2 < x$ باشد، عبارت $(2x - 4)$ همواره مثبت و عبارت $(3 - 5x)$ همواره منفی

خواهد بود، زیرا:

$$x > 2 \Rightarrow 2x > 4 \Rightarrow 2x - 4 > 4 - 4 \Rightarrow 2x - 4 > 0$$

$$x > 2 \Rightarrow -5x < -10 \Rightarrow 3 - 5x < 3 - 10 \Rightarrow 3 - 5x < -7$$

$$A = 3 |2x - 4| - |3 - 5x| = 3(2x - 4) + (3 - 5x)$$

$$= 6x - 12 + 3 - 5x = x - 9$$

(امیر مهردادیان، صفحه‌ی ۳۰ تا ۳۲)

-۶۸

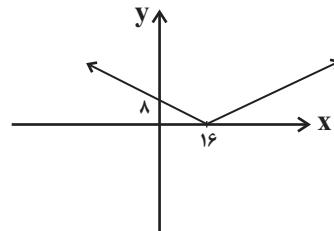
ابتدا خابطه تابع را به صورت چند ضابطه‌ای می‌نویسیم:

$$f(x) = -\frac{1}{2}x + \lambda \Rightarrow f(x) = \begin{cases} -\frac{1}{2}x + \lambda & , -\frac{1}{2}x + \lambda \geq 0 \\ -(-\frac{1}{2}x + \lambda) & , -\frac{1}{2}x + \lambda < 0 \end{cases}$$

$$\Rightarrow f(x) = \begin{cases} -\frac{1}{2}x + \lambda & , x \leq 16 \\ \frac{1}{2}x - \lambda & , x > 16 \end{cases}$$

حال با رسم نمودارهای تابع دوخطی $y = -\frac{1}{2}x + \lambda$ و $y = \frac{1}{2}x - \lambda$ با توجه به

محدوده دامنه ضابطه‌ها به نمودار تابع گزینه «۲» می‌رسیم.

(امیر زر اندرز، صفحه‌ی ۳۶ تا ۳۷)

-۶۹

می‌دانیم هر ضابطه یک تابع پلکانی، مقداری ثابت است، لذا باید ضریب متغیر x در ضابطه‌ها را مساوی صفر قرار دهیم تا متغیرها از بین بروند.

$$m - 1 = 0 \Rightarrow m = 1$$

ضمناً n هر عددی می‌تواند باشد، چون در ضابطه $(n - ۳)$ متغیر x وجود ندارد.

از طرفی چون ضابطه وسط بیازای مقدار $x = 1$ همواره یک عدد است، پس این ضابطه نیز بیازای هر مقدار k ثابت است.

(کتاب آبی، صفحه‌ی ۳۶۲ تا ۳۶۴ کتاب (رسی))

-۷۷

نقطه‌های داده شده را در ضابطه تابع $|2x-3|=f(x)$ امتحان می‌کنیم:

$$\frac{x=1}{\rightarrow f(1)=|2 \times 1 - 3| = |-1| = 1 \Rightarrow (1, 1) \in f}$$

$$\frac{x=0}{\rightarrow f(0)=|0-3|=|-3|=3 \Rightarrow (0, 3) \in f}$$

$$\frac{x=2}{\rightarrow f(2)=|2 \times 2 - 3|=|4-3|=1 \Rightarrow (2, 1) \in f}$$

$$\frac{x=-1}{\rightarrow f(-1)=|2 \times (-1)-3|=|-2-3|=-5 \Rightarrow (-1, 1) \notin f}$$

(کتاب آبی، صفحه‌ی ۳۶۲ تا ۳۶۴ کتاب (رسی))

-۷۸

با توجه به تعریف قدرمطلق داریم:

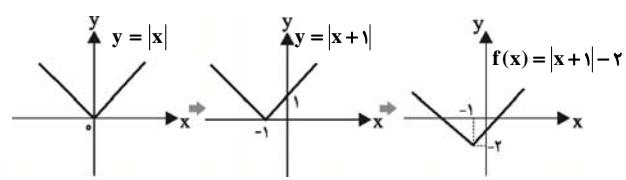
$$y = \begin{cases} (2x+6)+3, & 2x+6 \geq 0 \\ -(2x+6)+3, & 2x+6 < 0 \end{cases}$$

$$\Rightarrow y = \begin{cases} 2x+9, & 2x \geq -6 \\ -2x-6+3, & 2x < -6 \end{cases}$$

$$\Rightarrow y = \begin{cases} 2x+9, & x \geq -3 \\ -2x-3, & x < -3 \end{cases}$$

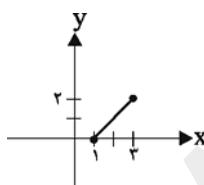
(کتاب آبی، صفحه‌ی ۳۶۲ تا ۳۶۴ کتاب (رسی))

-۷۹

با استفاده از انتقال نمودار تابع $y = |x+1|-2$ نمودار تابع $f(x) = |x+1|-2$ را درسم می‌کنیم:با توجه به دامنه $1 \leq x \leq 3$ داریم:

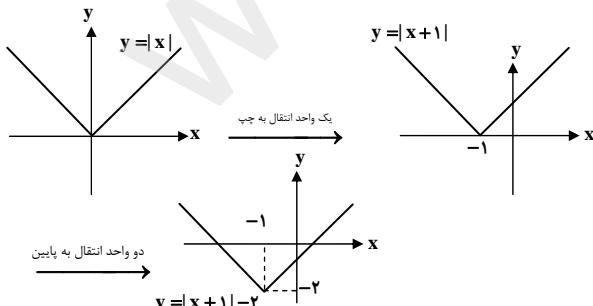
$$f(1) = 0$$

$$f(3) = 2$$

 \Rightarrow بود تابع $0 \leq y \leq 2$

(کتاب آبی، صفحه‌ی ۳۶۲ تا ۳۶۴ کتاب (رسی))

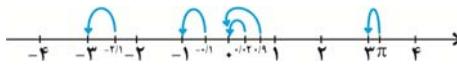
-۸۰

با استفاده از انتقال نمودار تابع $y = |x|$, در مورد گزینه «۴» داریم:

(کتاب آبی، صفحه‌ی ۳۶۷ تا ۳۶۹ کتاب (رسی))

-۷۳

اعداد داده شده را روی محور نشان داده و جزو صحیح آن‌ها را به دست می‌آوریم. پس:

$$[\pi] = 3, [0/0/2] = 0.$$

$$[0/1] = 0, [-2/1] = -2$$

$$[-0/1] = -1$$

در نتیجه:

$$\frac{[\pi]+7 \times [0/0/2]}{[0/9] \times [-2/1]+[-0/1]} = \frac{3+0}{0 \times (-2)-1} = -3$$

(کتاب آبی، صفحه‌ی ۳۶۷ تا ۳۶۹ کتاب (رسی))

-۷۴

با توجه به ضابطه توابع f و g داریم:

$$\frac{g(\frac{\Delta}{2})-f(0/1)}{4f(-1/2)} \cdot \frac{f(x)=[-x]}{g(x)=[3x]} \rightarrow \frac{[\frac{\Delta}{2}]-[-0/1]}{2 \times [-(-1/2)]} = \frac{[\frac{\Delta}{2}]-[-0/1]}{2 \times [1/2]}$$

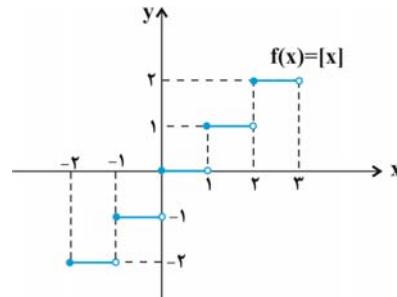
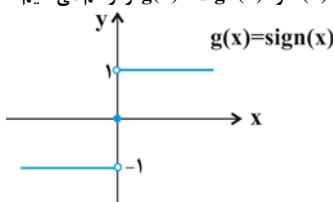
$$\frac{\Delta}{2}=2, [-0/1]=-1, [1/2]=1$$

$$\Rightarrow \frac{[\frac{\Delta}{2}]-[-0/1]}{2 \times [1/2]} = \frac{2-(-1)}{2 \times 1} = \frac{3}{2}$$

(کتاب آبی، صفحه‌ی ۳۶۴ تا ۳۶۹ کتاب (رسی))

-۷۵

نمودار دو تابع $f(x) = \text{sign}(x)$ و $g(x) = [x]$ را درسم می‌کنیم.همان‌طور که در نمودارها دیده می‌شود تنها در محدوده $x \geq 2$ نمودار تابع $f(x) = [x]$ همواره $g(x) = \text{sign}(x)$ است.

(کتاب آبی، صفحه‌ی ۳۶۲ تا ۳۶۴ کتاب (رسی))

-۷۶

شیب خط نمودار، نشان‌دهنده میزان جریمه بهازای هر یک ماه تأخیر یا تعجیل در تحويل پروژه است.

(شیوه رفه‌نامی، پایه‌های آوایی همسان (۲)، صفحه‌ی ۶۶)

-۸۶

رَدَ	دَا	نَ	قَىِ	شُو	مَعَ	كِ	هَر
-	-	U	-	-	-	U	-
رَدَ	ذَا	گَ	مِيِ	بَعَ	ضَا	رَ	عَمَ
-	-	U	-	-	-	U	-

وزن بیت گزینه «۳»: «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن» و سایر ابیات، «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن» است.

وزن گزینه‌های دیگر:

گزینه «۴»:

بِيِ	رَا	شَ	سَتِ	دُو	اِيِ	دِ	بِ
-	-	U	U	-	-	U	U
بِيِ	دَا	خَ	سَتِ	بِيِ	دَا	خَ	كِ
-	-	U	U	-	-	U	U

گزینه «۵»:

يَمِ	جَوِ	تَ	هِ	كَا	دَرِ	مِ	هَ
-	-	U	U	-	-	U	U
يَمِ	بَوِ	تَ	لِ	فَضِ	اَزِ	مِ	هَ
-	-	U	U	-	-	U	U

گزینه «۶»:

دَمِ	بَرِ	مِ	دِ	وَرِ	رَا	ظَ	نَ
-	-	U	U	-	-	U	U
نَدِ	مَا	تَ	بِ	دِيِ	جَوِ	وَ	كِ
-	-	U	U	-	-	U	U

-۸۷

(شیوه رفه‌نامی، تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های دهم و یازدهم، صفحه‌ی ۶۰ و ۶۱) وحشی بافی از شاعران قرن دهم است که سبک شعرش حد واسط سبک عراقی و هندی است و اواقع گرایی شاخصه اصلی شعر اوست.

تشخیص گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: سبک شعر وحشی بافی حد واسط سبک دوره عراقی و دوره بعد یعنی هندی است.

گزینه «۲»: محتشم کاشانی در سروdon شعر مذهبی معروف و ترکیب‌بند عاشرواری او زباند است.

گزینه «۳»: صائب تبریزی را خداوندگار مضماین تازه شعری دانسته‌اند.

-۸۸

(غارغه‌سارات طباطبایی نژاد، استعاره، صفحه‌ی ۷۳) در بیت چهارم «سرو» استعاره از معشوق است (استعاره آشکار) و «آفتاب» تشخیص و استعاره پنهان دارد.

در گزینه «۱»: (ب) نقاب شدن حسن فقط استعاره پنهان و تشخیص دارد.

گزینه «۲»: (گ) جان بودن موم فقط استعاره پنهان و تشخیص دارد.

گزینه «۳»: (عشوه فروختن دل) استعاره پنهان و تشخیص دارد.

-۸۹

(سعید پهلوی، تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های دهم و یازدهم، صفحه‌ی ۶۰ و ۶۱) به سبب آشنایی ایرانیان با اروپا، مراکز تجمعی مثل قهوه خانه‌ها نیز دایر شد و شاعران در آنجا به مشاعره، مناظره و نقد آثار یکدیگر می‌پرداختند.

-۹۰

(غارغه‌سارات طباطبایی نژاد، تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های دهم و یازدهم، صفحه‌ی ۶۰) شاعر در گزینه «۲» «مضمون آفرینی نکرده است در حالی که در ابیات دیگر به کمک آرایه‌های ادبی سعی در مضامون‌سازی دارد.

علوم و فنون ادبی (۱۶)

(محسن اصفهانی، استعاره، صفحه‌ی ۷۲ و ۷۳) تشبيه «سرو بالا» (بالا (قامت) به سرو تشبيه شده است) به استعاره تبدیل نشده است.

گزینه «۱»: تشبيه: دنیا چون زنی پیر است \rightarrow استعاره: «بیزرن» در مصراع دوم (استعاره از دنیا)گزینه «۲»: تشبيه: خانه دل \rightarrow استعاره: خانه در مصراع دوم (استعاره از دل) گزینه «۴»: تشبيه: عشق، آتش موسی است / حسن آب خضر است \rightarrow استعاره: آتش و آب در مصراع دوم (به ترتیب استعاره از عشق و حسن)

(سعید پهلوی، پایه‌های آوایی همسان (۲)، صفحه‌ی ۶۶)

گزینه «۱»:

گزینه «۲»:

گزینه «۳»:

گزینه «۴»:

گزینه «۵»:

در ابیات «ب، ه، و» آرایه تشخیص به کار رفته است.

بیت «ب»: زلف سنبل و عارض سوسن

بیت «ه»: مناد واقع شدن «تسیم صبحدم»

بیت «و»: پرسیدن حال گیسوی یار از باد صبا

توضیح تکات درس:

در ابیات «الف، ج، د» به ترتیب منظور از «گل» (در مصراع دوم)، «سرو روان» و «غنجه خندان» معشوق است و آرایه تشخیص یا جان بخشی به کار نرفته است.

-۸۴

(سعید پهلوی، تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های دهم و یازدهم، صفحه‌ی ۶۰ تا ۵۱) تشریف موادر نادرست:

ب) در قرن دهم اوضاع سیاسی و اجتماعی ایران به طور کلی و وضع ادبیات نیز به تبع آن آشتفته بود.

پ) هنرها بی‌چون قالی‌بافی، سفالگری، شبشه‌سازی، نقاشی، تذهیب و خوشنویسی در دوران صفویه رشد فراوان یافت.

ت) در این تاریخ دو جریان شعری بیشتر رونق دارد: یکی شعر لطیف و فصیحی بود که به طور طبیعی و به شیوه کسانی مثل حافظ و سعدی در جریان بود و بایان فنا

نمایندگان آن است، دیگری مکتب وقوع.

(اعظم نوری نیا، استعاره، صفحه‌ی ۷۳)

نوع استعاره در مصراع دوم بیت صورت سوال، آشکار است اما در بیت گزینه «۲» استعاره پنهان (بنیاد داشتن زهد، ریشه داشتن ورع) به کار رفته است.

-۸۵

تاریخ (۲)

-۱۰۶

(ماندۀ سادات شاهمرادی، ظهور و گسترش تمدن ایرانی - اسلامی، صفحه‌ی ۹۷ و ۹۸)

- (الف) دانشنامه عالی
 (ب) زکریای رازی
 (پ) شفاعة
 (ت) بغداد

-۱۰۷

(هیله مهی، ظهور و گسترش تمدن ایرانی - اسلامی، صفحه‌ی ۱۸۹)

از ابتدای قرن سوم تا نیمه قرن پنجم هجری، ایرانیان سلسله حکومت‌هایی تشکیل دادند و به تدریج مناطق مختلف ایران را از زیر سلطه مستقیم خلفای عباسی خارج کردند.

سرآغاز تغییر اوضاع سیاسی ایران در سده‌های سوم و چهارم هجری، هنگامی بود که طاهر بن حسین مشهور به ذوالیمینین از سوی مأمون، خلیفة عباسی به حکومت خراسان منصوب شد.

-۱۰۸

(هیله مهی، ظهور و گسترش تمدن ایرانی - اسلامی، صفحه‌ی ۹۵ و ۹۶)

تشريح عبارات های نادرست:

- (الف) در فاصله سده‌های سوم تا پنجم هجری به ویژه در دوران حکومت‌های طاهريان، سامانيان و آل بویه فعالیت‌های اقتصادي از رونق مناسبی برخوردار بود.
 (پ) در دوره سامانيان زبان فارسي به عنوان زبان علم و دين در کنار زبان عربي قرار گرفت و چندين اثر علمي و ديني به زبان فارسي تأليف و يا ترجمه شد.

-۱۰۹

(هیله مهی، ظهور و گسترش تمدن ایرانی - اسلامی، صفحه‌ی ۹۳ و ۹۴)

اميران آل بویه بيش از يك قرن خلافت عباسی را تحت سلطه خود داشتند و عزل و نصب خلیفه به ميل آنان انجام می‌گرفت. آنان حرمت و شأن خلیفه را نگه می‌داشتند و چنین ونمود می‌کردند که تابع خلیفه هستند.

جانشينان مرادآويچ قلمروشان به گرگان و طبرستان محدود شده بود. (زياريان) حاكمان طاهري و ساماني در اداره امور قلمرو خود استقلال كامل داشتند و با اراده و اختيار خود درباره مسائل سياسي، اجتماعي و اقتصادي و فرهنگي سرزمين هاي تحت فرمان، تصميم گيري و عمل می‌کردند.
 بيشتر در دوران حکومت علویان طبرستان به کشمکش و جنگ با سپاهيان خلیفه و لشکريان طاهريان و سامانيان که متعدد خلافت بودند، سپری شد.

-۱۱۰

(هیله مهی، حکومت، جامعه و اقتصاد در عصر مغول - تيموري، صفحه‌ی ۱۱۵ و ۱۱۶)

هجوم مغولان به ايران در ابتدای قرن هفتم هجری، آغازگر دوران جدیدی در تاریخ ايران و جهان اسلام بود و پيامدهای سیاسی، اجتماعی، اقتصادي و فرهنگی مهمی را در پی داشت که منجر به تغییر و تحولاتی شد.

هولاکو نوه چنگىزخان بعد از تشکيل حکومت ايلخانان نخست قدرت اسماعيليان را با گشودن قلعه‌های مستحکم آنان از بين برداشت. سپس با تسخیر بغداد و کشتن خلیفة عباسی، به حکومت خاندان بنی عباس پایان داد. در دوره نامسلمانی مغول، بزرگان ایرانی برای مهار خشونت و رفتارهای خود سرانه فاتحان مغول، تلاش‌های بسیاری کردند.

-۱۰۱

(بهروز يهي، حکومت، جامعه و اقتصاد در عصر مغول - تيموري، صفحه‌ی ۱۲۲)

تيمور مجموعه قوانینی به نام تزوکات را به وجود آورد و مناطق ماوراءالنهر و خراسان در جريان تهاجم مغولان بيشترین خسارت را تحمل كردند و بخلاف اقتصاد کشاورزی، اقتصاد شهری و تجاري در عصر مغول و تيموري وضعیت بهتری داشت و بخش عمده‌ای از اصلاحات غازان خان از جمله اصلاح قوانین ملياتی، بازسازی قنات‌ها و شبکه‌های آبیاری و اصلاح نظام زمین داري، به منظور پيشرفت و رونق فعالیت‌های بخش کشاورزی انجام گرفت.

-۱۰۲

(بهروز يهي، ايران در دوران غزنوی، سلجوقی و خوارزمشاهی، صفحه‌ی ۱۱۳)

تشريح عبارات های نادرست:

- (الف) مسجد جمعه اصفهان اولین مسجد چهار ايواني در ايران است.
 (پ) گبند علویان از بنای‌های دوره سلجوقی در همدان است.

-۱۰۳

(محصوله هسيني صفا، حکومت، جامعه و اقتصاد در عصر مغول - تيموري، صفحه‌ی ۱۲۰ و ۱۲۱)

تشريح عبارات غلط:

- (ج) با مسلمان شدن مغولان، بزرگان ايراني شامل ديوان‌سالاران، عالمان و اديشمندان و مشايخ صوفی، تحت حمایت ايلخانان، موقعیت و نفوذ اجتماعی خود را بازیافتند.
 (د) خاتون‌ها در کنار خان‌ها، از جایگاه مهمی در میان گروههای فرادست برخوردار شدند.

-۱۰۴

(محصوله هسيني صفا، حکومت، جامعه و اقتصاد در عصر مغول - تيموري، صفحه‌های ۱۲۲، ۱۲۳ و ۱۲۴)

الف) مغولان

- (ب) قوانین شرعی و عرفی
 (ج) کشاورزان

(د) گرایش اشرافیت نظامی مغول به بي‌نظمی و زياده‌طلبی، بي توجهی حاكمان مغولی به قوانین اسلامی و بيگانگی آن‌ها با سنت‌های ايراني نظام ملياتی را در اوائل دوران مغول‌ها، به هم ریخت.

-۱۰۵

(ماندۀ سادات شاهمرادی، ظهور و گسترش تمدن ایرانی - اسلامی، صفحه‌ی ۹۶)

تشريح موارد نادرست:

- (الف) محمد بن يعقوب كليني از جمله علمای برجسته در زمینه «حدیث» بوده است.
 (ت) مدرسه پزشکی جندی‌شاپور در دوره «ساسانیان» آغاز به کار کرد.

بخرا (۱۲)

-۱۱۱

(پژوهشی، نواحی اقتصادی (کشاورزی و صنعت)، صفحه ۹۰)

کشور چین هم در تولید برنج و هم در تولید گندم رتبه اول جهان را دارد و دامداری های تجاری ممکن است در کنار مزارع بزرگ غله تجاری ایجاد شوند و از بقایای محصولات کشاورزی برای تغذیه دام استفاده می کنند.

-۱۱۲

(پژوهشی، نواحی اقتصادی (کشاورزی و صنعت)، صفحه ۹۱)

بیشتر مزارع تک محصولی نواحی استوایی در نزدیکی ساحل دریاها واقع شده اند تا بتوان از کشتی برای صدور محصولات به نواحی مختلف جهان استفاده کرد. از نظر کارشناسان محیط زیست، در کشت تک محصولی، بدليل اینکه مزارع سالیان متمادی به کشت یک محصول اختصاص می یابند، خطر فرسایش و ضعیف شدن خاک زیاد است و معمولاً بخش مرکزی شرکت های چندملیتی در کشورهای پیشرفته صنعتی قرار دارند.

-۱۱۳

(مفهوم هسینی صفا، نواحی اقتصادی (تجارت و اقتصاد جهانی)، صفحه ۱۰۹)

کشورها برای آن که تأثیرات منفی تجارت خارجی (صادرات و واردات) را بر صنایع و اقتصاد خود کاهش دهند به وضع تعزیزاتی گمرکی و مالیات بر کالاهای وارداتی، محدود یا منع کردن واردات برخی کالا در دوره های زمانی خاص، تشکیل اتحادیه های اقتصادی - تجاری مناطق آزاد تجاري می پردازند.

مناطق آزاد تجاري مناطقی هستند که در اصل برای توسعه صادرات یک کشور و رونق اقتصادی آن ایجاد می شوند. در این مناطق، تولید کنندگان و بازرگانان می توانند بدون پرداخت حقوق و عوارض گمرکی یا معافیت های مالیاتی، به صادرات و واردات و انبارداری کالاها بپردازنند.

-۱۱۴

(مفهوم هسینی صفا، نواحی اقتصادی (تجارت و اقتصاد جهانی)، صفحه ۱۰۶)

نابرابری اقتصادی در فضای جغرافیایی جلوه گر می شود. به عبارت دیگر، چون منابع و امکانات و خدمات به طور عادلانه توزیع نمی شوند، نابرابری را می توان در سطح زمین و فضایی که انسان ها در آن زندگی می کنند، مشاهده کرد.

تصویر (الف): زاغه نشینی در اتیوبی را نشان می دهد که در نتیجه نابرابری اقتصادی، ناحیه هایی پدید می آیند که از نظر امکانات و تسهیلات و چشم اندازهای جغرافیایی با یکدیگر تفاوت دارند.

تصویر (ب): در نظام مرکز - پیرامون مواد اولیه و خام و نیروی کار ارزان از پیرامون به مرکز (شماره ۱) وارد می شود و کالاهای مصرفی از مرکز به پیرامون منتقل می شود.

-۱۱۵

(مانند سارمات شاهمرادی، نواحی اقتصادی (کشاورزی و صنعت)، صفحه ۸۷ و ۸۸)

تشخیص مواد نادرست:

(الف) میانگین تولید سالانه غلات در جهان ۱/۵ میلیارد تن است که البته در سال های مختلف، کاهش یا افزایش می یابد.

(پ) دانمارک از مهمترین نواحی کشت غله تجاري در دنیا نیست.

(ت) از دهه ۱۹۷۰ میلادی، با انقلاب سبز، برخی کشورها از جمله فیلیپین و پاکستان در زمینه تولید برنج به خود کفایی رسیدند.

-۱۱۶

(مانند سارمات شاهمرادی، نواحی اقتصادی (کشاورزی و صنعت)، صفحه ۹۰ و ۹۱)

(الف) در کشورهای آسیایی و آفریقایی بخش عمده غذای مردم را غلات تشکیل می دهد.

(ب) در این نوع کشاورزی (مزارع «کشت و صنعت») معمولاً در کنار مزارع، کارخانه هایی برای تبدیل، بسته بندی و توزیع محصولات در بازارهای مصرف پدید می آید.

(پ) آرژانتین کمترین میزان تولید گندم را در بین کشورهای داده شده در گزینه ها دارد.

(ت) ایالات متحده امریکا، اتحادیه اروپا، استرالیا، زلاندنو، آرژانتین و برباد از مهم ترین مراکز دامداری تجاري در جهان هستند.

-۱۱۷

(هیبیه مهیب، نواحی اقتصادی (کشاورزی و صنعت)، صفحه ۸۳)

(الف) فعالیت های نوع چهارم

(ب) فعالیت های نوع سوم (خدمات)

(پ) فعالیت های نوع دوم (صنعت)

-۱۱۸

(هیبیه مهیب، نواحی اقتصادی (کشاورزی و صنعت)، صفحه ۹۳ و ۹۴)

صنایع دانش بنیان از جمله صنایع نوین یا «های تک» هستند. این صنایع، با فعالیت های اقتصادی نوع چهارم ارتباط نزدیکی دارند. میزان سوء تغذیه در جمعیت جهان، گزارش فانو ۲۰۱۴-۲۰۱۶ در پر متوسط پایین و در قرقستان بسیار کم است.

-۱۱۹

(هیبیه مهیب، نواحی اقتصادی (تجارت و اقتصاد جهانی)، صفحه های ۱۰۰، ۱۰۱ و ۱۰۲)

تشخیص عبارت های نادرست:

(الف) امروزه هیچ کشوری از نظر منابع و مواد خام و کالاهای صنعتی، خودکفا و بیناز از مبالغه با سایر نواحی جهان نیست.

(ب) کشور ما محصولاتی مانند نفت، مواد پتروشیمی، قالی و خشکبار به کشورهای دیگر صادر می کند. افزایش یا کاهش قیمت این محصولات در بازارهای جهانی بر روی اقتصاد و زندگی ما تأثیر می گذارد.

(ت) شرکت های چندملیتی به دنبال افزایش فروش و سود خود هستند و به منابع کشورهای میزان چندان توجهی ندارند.

-۱۲۰

(هیبیه مهیب، نواحی اقتصادی (تجارت و اقتصاد جهانی)، صفحه های ۱۰۴، ۱۰۵ و ۱۰۶)

(الف) شاخص های توسعه انسانی: ۱- درآمد و رفاه ۲- امید به زندگی یا متوسط طول عمر ۳- سواد و آموزش در بین این سه عامل، عامل اول جنبه اقتصادی دارد.

(ب) کشورهای امریکای شمالی، اروپای غربی، زبان و استرالیا جزو کشورهای مرکز هستند و کشورهای پیرامون در قاره های آسیا، آفریقا و امریکای لاتین جزو کشورهای پیرامون محسوب می شوند.

(پ) حمل و نقل دریایی به دلیل بازیان تر بودن هزینه ها با وجود وزن زیاد کالاهای جابه جا شده و نیز قابلیت جابه جایی کالا تا مسافت های دور دست، بر دیگر شیوه های حمل و نقل برتری دارد.

(ت) بندر سانتوس در آمریکای جنوبی و بندر دوربان در آفریقای جنوبی واقع شده است.

(پژوهشی، جهان دوقطبی، صفحه ۷۷)

-۱۲۶

سوسیالیسم و کمونیسم در مقابل فردگرایی لبرال دو رویکرد جامعه‌گرا هستند، سوسیالیسم به مالکیت خصوصی معتقد است ولی برخلاف سرمایه‌داری آن را مطلق نمی‌داند ولی کمونیسم به مالکیت خصوصی قائل نیست و از نظر مارکس چالش‌های جامعه سرمایه‌داری، فقط با یک انقلاب قابل حل بود.

(پژوهشی، جهان دوقطبی، صفحه ۷۹ و ۷۸)

-۱۲۷

چالش بین بلوک شرق و غرب، چالشی منطقه‌ای نبود، بلکه چالشی جهانی بود. این دو قطب با اینکه از نظر سیاسی، اقتصادی و چرافیایی در دو بخش متمایز و جدا قرار می‌گرفتند، به فرهنگ واحدی تعلق داشتند، یعنی هر دو بلوک درون فرهنگ غرب قرار داشتند. رویکرد مارکس نسبت به عالم، رویکردی سکولار بود و جوامع سوسیالیستی با انتقاد از لیبرالیسم اولیه، عدالت اجتماعی و توزیع مناسب ثروت را شعار خود قرار می‌دادند اما آن‌ها نیز با مشکلات اساسی مواجه شدند.

(پژوهشی، جنگ‌ها و تقابل‌های جهانی، صفحه ۱۶ و ۱۷)

-۱۲۸

مفاهیم شمال و جنوب عمدهاً بعد از جنگ جهانی دوم به کار گرفته شد؛ زیرا برخی اندیشمندان معتقد بودند که چالش اصلی بین بلوک شرق و غرب، نیست بلکه چالش اصلی بین کشورهای غنی و فقیر است و براساس نظریه مرکز و پیرامون، جوامع غربی، چالش‌های درونی خود را از طریق پهنه‌کشی از کشورهای غیرغربی حل می‌کنند؛ به این ترتیب که با ثروت به دست آمده از کشورهای پیرامونی رفاه کارگران و اشخاص ضعیف خود را تأمین می‌کنند و دو اصطلاح استعمارگر و استعمارزاده را کسانی به کار می‌برند که چالش و نزاع بین کشورهای غنی و فقیر را به ابعاد اقتصادی محدود نمی‌کنند و به ابعاد فرهنگی آن نیز توجه دارند.

(الهام میرزائی، جهان دوقطبی، صفحه ۷۴ تا ۷۶)

-۱۲۹

تشريح عبارات مطابع علم:

ب: نخستین چالش که چالش فقر و غناست، در کشورهای غربی پدید آمد.
پ: لیبرالیسم اولیه با تکیه بر شعار آزادی و به ویژه آزادی اقتصادی، راه استثمار را برای صاحبان ثروت باز کرد.

(الهام میرزائی، جهان دوقطبی، صفحه ۷۴)

-۱۳۰

لیبرالیسم قرن‌های هجدهم و نوزدهم را لیبرالیسم اولیه می‌نامند. لیبرالیسم اولیه که بیشتر رویکردی فردی و اقتصادی داشت و به حمایت و دستگیری از فقرا قائل نبود، روابط اجتماعی ارباب - رعیتی را در هم ریخت. کشاورزان را از بردگی رها کرد، به آن‌ها اجازه داد تا مهاجرت کنند و درباره شیوه زندگی خود تصمیم بگیرند.

جامعه‌شناسی (۲)

-۱۲۱

(هزیر، همی، بحران‌های اقتصادی و زیست محیطی، صفحه ۹۰ و ۹۱)
گرینه «۱»: سرمایه‌داران با استفاده از ابزارهایی که دارند، فشارهای ناشی از بحران‌های اقتصادی را به اشاره ضعیف و تولیدکنندگان خود انتقال می‌دهند.
گرینه «۲»: بحران اقتصادی در صورتی که کنترل نشود، می‌تواند به فروپاشی حکومت‌ها منجر شود.
گرینه «۳»: در بحران اقتصادی قدرت خرید مصرف‌کنندگان به شدت کاهش می‌یابد.

-۱۲۲

(معصومه هسینی صفا، بحران‌های اقتصادی و زیست محیطی، صفحه ۹۳ و ۹۴)
بحران زیست محیطی، ابتدا در حوزه رابطه انسان با طبیعت قرار داشت، به تدریج به روابط انسان‌ها و جوامع با یکدیگر نیز سرایت کرد و به آسیب‌های آجتماعی، اقتصادی و سیاسی همچون مهاجرت، حاشیه‌نشینی، بیکاری، فقر و اختلافات سیاسی منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای منجر شد.

-۱۲۳

(معصومه هسینی صفا، بحران‌های اقتصادی و زیست محیطی، صفحه ۹۰)
فرهنگ مدرن، طبیعت را ماده خام و بی‌جانی می‌داند که انسان اجازه هرگونه تصرفی را در آن دارد. در این فرهنگ انسان بر این گمان است که با تسخیر طبیعت و تصرف آن، می‌تواند تمامی مسائل و مشکلات خود را حل کند.
در نگاه توحیدی، طبیعت و هر چه در آن است، آیات و نشانه‌های خداوند هستند، همه موجودات طبیعی به تسبیح خداوند مشغول اند و به سوی او بازمی‌گردند. در نگاه اساطیری هم طبیعت، ماده خام نیست، بلکه از ابعاد و نیروهای ماورائی برخوردار است.

-۱۲۴

(مانوره سارات شاهمرادی، جنگ‌ها و تقابل‌های جهانی، صفحه ۸۳ و ۸۴)
(الف) هیچ یک از دو جنگ جهانی اول و دوم، منشأ دینی نداشت و ظاهر مذهبی و دینی نیز به خود نگرفت. طرفهای درگیر در این دو جنگ، در قالب اندیشه‌های ناسیونالیستی، لیبرالیستی و سوسیالیستی، رفتار خود را توجیه می‌کردند. بر این اساس این دو جنگ ریشه در فرهنگ غرب داشتند.

(ب) بعد از جنگ جهانی دوم، بلوک شرق و غرب هر یک بخشی از جهان را زیر نفوذ خود قرار دادند و تا زمان فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی، جنگ سرد بین این دو بلوک، به همراه جنگ گرم بین مناطق پیرامونی این دو ادامه یافت و به اقتصاد کشورهای صنعتی که وابسته به تسليحات نظامی بود، رونق بخشید.

-۱۲۵

(مانوره سارات شاهمرادی، جنگ‌ها و تقابل‌های جهانی، صفحه ۸۳ و ۸۴)
تشريح عبارات نادرست:
گرینه «۱»: فاتحان در گذشته تاریخ با غنایم جنگی بر ثروت خود می‌افزوند ولی با رشد علم تجربی و صنعت، ثروت از طریق غلبه بر طبیعت به دست می‌آید. به همین دلیل بعد از انقلاب صنعتی، جنگ از زندگی بشر رخت می‌بندد.
گرینه «۲»: در آخرین مرحله رقابت‌ها و درگیری‌ها، بین فرهنگ‌ها و تمدن‌های بزرگ (نه بین دولت‌ها - ملت‌ها) به وقوع خواهد پیوست.
گرینه «۴»: موقع دو جنگ بزرگ جهانی در نیمة اول قرن بیستم، خطاب بودن نظریه کنت را نشان می‌دهد. - نظریه هانتینگتون عملیات نظامی قدرت‌های غربی در مقابل با مقاومت‌های کشورهای غیر غربی را توجیه کرد.

فلسفه

(مانرہ سارات شاهمرادی، ابزارهای شناخت، صفحه‌ی ۴۶ و ۴۸)

-۱۳۶

تشریح موارد تدرست:

گزینه «۱»: گرچه گاهی در شناخت حسی خطای رخ می‌دهد اما این شناخت به قدری برای ما معتبر است که بر پایه آن در طبیعت زندگی می‌کنیم.
 گزینه «۲»: یکی از نشانه‌های ارزش و اعتبار شناخت حسی، که زمینه تفکر عقلی قرار می‌گیرد، توانایی ما در شناخت تفاوت‌ها و تمایزهای اشیا است.
 گزینه «۴»: عقل قادر است بدون استفاده از یافته‌های تجربی و صرفاً با تأمل به حقایقی برسد.

(کوثر (ستورانی، نگاهی به تاریخچه معرفت، صفحه‌ی ۵۳)

-۱۳۷

تشریح موارد تدرست:

گزینه «۱»: اولین دوره معرفت‌شناسی به دوره یونان باز می‌گردد. هرچند در این دوره معرفت‌شناسی به صورت مستقل مطرح نبود.
 گزینه «۲»: در دوره یونان «ازش شناخت» و میزان انتباط شناخت بشر با «واقعیت» از مسائلی بود که نظر فیلسفه‌دان را به خود جلب کرده بود.
 گزینه «۳»: پارمنیدس از فیلسفه‌دان پیش از سقراط در این دوره شناخت حسی را فاقد اعتبار می‌دانست.

(معصومه هسینی صفا، ابزارهای شناخت، صفحه‌ی ۴۷ و ۴۸)

-۱۳۸

تشریح موارد تدرست:

- ارسطو از اولین دانشمندانی است که مبانی علوم تجربی را پایه‌گذاری کرد، وی علاوه بر تبحر در فلسفه یک دانشمند علوم تجربی نیز شمرده می‌شد.
 - یکسان عمل کردن طبیعت یکی از قواعد تجربی است و معلوم قانون علیت نیست.

(معصومه هسینی صفا، نگاهی به تاریخچه معرفت، صفحه‌ی ۵۴)

-۱۳۹

تشریح موارد تدرست:

گزینه «۱»: از نظر افلاطون گرچه حس اعتبار دارد، اما از درجه اهمیت کمتری برخوردار است. - صحیح
 گزینه «۲»: حکیم ابونصر فارابی و شیخ‌الرئیس ابن‌سینا، مانند افلاطون و ارسطو هم حس را و هم عقل را معتبر می‌دانستند. - ابن‌سینا در کتاب الاشارات و التنبیهات خود به تبیین عرفان می‌پردازد اما از ارتباط آن با فلسفه و استدلال‌های فلسفی سخنی نمی‌گوید.
 گزینه «۴»: از نظر افلاطون گرچه حس اعتبار دارد، اما از درجه اهمیت کمتری برخوردار است. - صحیح

(فاطمه شومیری، امکان شناخت، صفحه‌ی ۴۱)

-۱۴۰

تشریح موارد تدرست:

شناخت امری است که به تدریج حاصل می‌شود.
 علی‌رغم گستردگی شناخت و فهم ما از جهان و خود، شناخت‌ها در مجموع محدود است.

(فاطمه شومیری، ابزارهای شناخت، صفحه‌ی ۴۹ و ۵۰)

-۱۴۱

گزینه‌های «۱، ۳ و ۴» به توصیف معرفت شهودی و معرفت وحیانی می‌پردازد اما در گزینه «۲» تفاوت مطرح شده است. معرفت شهودی بی‌واسطه دریافت می‌شود اما معرفت وحیانی به واسطه پیامبران به بشر می‌رسد.

(فاطمه شومیری، نگاهی به تاریخچه معرفت، صفحه‌ی ۵۵ و ۵۶)

-۱۴۲

سه‌پروردی از معرفت شهودی و معرفت عقلی استفاده می‌کند و ملاصدرا از سه معرفت عقلانی، شهودی و وحیانی بهره می‌برد. پس تفاوت این دو در معرفت وحیانی است.

(کوثر (ستورانی، توکیبی، صفحه‌های ۴۷، ۴۸ و ۵۰))

-۱۴۳

ارسطو شاگرد افلاطون بود، علاوه بر تبحر در فلسفه، یک دانشمند علوم طبیعی نیز شمرده شد، به همین دلیل علاوه بر فلسفه، در طبیعت‌شناسی و ریاضیات هم کتاب نوشته است.

«ابن‌سینا»، کتاب‌های متعددی هم در فلسفه و هم در علوم طبیعی دارد که همواره مورد توجه فیلسفه‌دان و دانشمندان علوم طبیعی بوده است.
 «پروتاگوراس» اعتقاد داشت که اشیا هر طوری که در هر نوبت به نظر من می‌آیند، در آن نوبت همان طور هستند و هر طور که به نظر تو می‌آیند برای تو نیز همان‌طور هستند.
 «ملادرای شیرازی» راه شیخ اشراق را تکمیل کرد و توانست یک دستگاه منسجم فلسفی بنا کند.

(کوثر (ستورانی، توکیبی، صفحه‌های ۴۷، ۵۰ و ۵۱))

-۱۴۴

«افلاطون» در رساله‌های منون، جمهور و تئتونس بیشتر به معرفت‌شناسی پرداخته است. هم‌چنین رساله ثباتت از اوست.

وحی یا شعور مرموز از کتاب‌های علامه طباطبائی است.
 الهیات شفا نیز متعلق به ابن‌سیناست، در آن در مورد قانون علیت توضیح داده است.
 ارسطو در طبیعت‌شناسی خود، مبانی طبیعت‌شناسی را بیان کرده است.

(مانرہ سارات شاهمرادی، امکان شناخت، صفحه‌ی ۴۲ و ۴۳)

-۱۴۵

الف) ممکن است ما در توانایی خود برای شناخت برخی امور شک کنیم و این شک غیر از شک در امکان اصل شناخت است.
ت) شک در اصل دانستن و همه دانسته‌ها امکان پذیر نیست و ممکن است کسی چنین نظری بدهد اما گرفتار یک تنافق می‌شود.

(مفهومه مسینی صفا، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌ی ۱۴۳ تا ۱۴۶)

-۱۴۶

سبک تصمیم‌گیری احساسی: براساس عواطف و هیجانات دوران نوجوانی خود
سبک تصمیم‌گیری وابسته: اطاعت کردن از پیشنهاد دوستش

سبک تصمیم‌گیری تکانشی: بدون محاسبه و با عجله اقدام به کاری کردن

(مفهومه مسینی صفا، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌ی ۱۴۱ و ۱۴۲)

-۱۴۷

علت این که علی در این تصمیم‌گیری مشارکت نمی‌کند این است که این تصمیم‌گیری (پرخطر) است و دلیل دیگر این است که سعید به از دست دادن، بیشتر از به دست آوردن حساس است. این نکته را اصطلاحاً «قرار از ضرر» می‌گویند. به همین دلیل بیشتر مردم تمایلی به پذیرش شرط ۵۰ - ۵۰ ندارند.

(کوثر (ستورانی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌ی ۱۱۶ تا ۱۲۱)

-۱۴۸

- در مثال اول، ابهامات زیادی وجود دارد و مسئله از نوع «بد تعریف شده» است.
بد تعریف شده به معنای پیچیده بودن و دشواری حل یک مسئله است، مسئله‌هایی که در علوم انسانی با آن‌ها مواجه هستیم عمدتاً از این نوع هستند.
فرد با به کار گیری روش مطالعه جدید نتوانست در درس جغرافیا پیشرفت کند.
- باید به راه حل‌های جایگزین فکر کنند (البته این مثال می‌تواند به بازبینی و اصلاح راه حل نیز مربوط شود).

- در مسئله موقعیت فعلی یا مبدأ باید مشخص باشد در مثال سوم فرد به میزان دانش فعلی خود آگاه است.

- تجربه گذشته بر توانایی ما در حل مسئله تأثیر می‌گذارد.

(مفهومه مسینی صفا، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌ی ۱۴۶ و ۱۴۷)

-۱۴۹

الف) این توضیح مربوط به سبک تصمیم‌گیری اجتنابی است.
ب) طبق قوانین پیش می‌رود.
د) زیرینای سبک تصمیم‌گیری منطقی، اندیشیدن است.

(هزیر رهیمی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌ی ۱۳۱ و ۱۳۹)

-۱۵۰

تصمیم‌گیری رضا هر چند که دو اولویت دارد مهم پیچیده است.
تصمیم‌گیری آمنه و نازنین معمولی ساده‌اند.
تصمیم‌گیری حسین از آن‌جا که موضوع اهمیت فراوان دارد از نوع دشوار است.

روان‌شناسی

(هزیر رهیمی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌ی ۱۳۸)

-۱۴۱

حل مسئله	تصمیم‌گیری
توجه به موضوع انتخاب‌ها	توجه به یافتن راه حل‌ها
سروکار داشتن با اولویت‌ها	سروکار داشتن با راه حل‌ها
انتخاب بهترین اولویت	انتخاب راه حل منتهی به حل مسئله

(مانوره سادات شاهمرادی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌ی ۱۴۰ و ۱۴۱)
انتخاب بهترین دبیر از بین دبیران منطقه ۳ تهران یک تصمیم گروهی است و پاسخ رد مریم به پیشنهاد دوستش به مقدار هزینه و مزایای خاص آن مربوط می‌شود. به عبارت دیگر ملاک تصمیم‌گیری او سودمندی است که انتظار دارد به آن برسد.

(کوثر (ستورانی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌ی ۱۲۴ تا ۱۲۶)

-۱۴۲

- تفصیل موارد نادرست:
 الف) فردی که مشغول اندیشیدن درباره یک موضوع است، ضمن این‌که از دانش گذشته بهره‌مند می‌شود، به آن‌جهه می‌اندیشد نیز به روش تفکر خود، آگاهی کامل دارد. (رابطه علیت برقرار نیست.)
 ب) عدم دستیابی فوری به یک هدف مشخص به دلیل موانع مشخص و با توجه به امکانات و توانمندی‌های محدود تعریف «مسئله» است.
 ج) تعریف مذکور در صورت سؤال مربوط به «حل مسئله» است.
 ه) به اثر نادیده گرفتن حل مسئله برای مدت زمانی مشخص «اثر نهفتگی» می‌گویند.
 ز) توضیح مذکور در صورت سؤال مربوط به روش تحلیلی است که دستیابی به راه حل را تضمین می‌کند.

-۱۴۴

(مانوره سادات شاهمرادی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۳۸، ۱۳۹ و ۱۴۰)
 الف) روشی که محیا پیشنهاد داده است نمونه‌ای از روش «اکتشافی» می‌باشد. این قبیل روش‌ها عمدتاً تابع نظر و احساس شخص است و اجرای آن دستیابی به راه حل را تضمین نمی‌کند. به روش‌های حل مسئله، که بدون دلیل منطقی و مبنی بر احساس و نظر شخصی باشد، روش‌های اکتشافی می‌گویند. روش اکتشافی مبتنی بر محاسبات ذهن نمی‌باشد.

- ب) ناکامی باعث پرخاشگری می‌شود. هرقدر شهر وندان جامعه از مهارت‌های حل مسئله آگاه باشند، احتمال استفاده از روش‌های تهاجمی و پرخاشگری کمتر خواهد بود. علت رفتار کوثر، به جهت ناکامی اش در حل سوالات امتحان و به دنبال آن ناتوانی او در حل این مسئله و عدم آگاهی اش از مهارت‌های حل مسئله است، توجه داشته باشید بسیاری از افرادی که احساس شکست می‌کنند، مشکلات عاطفی جدی ندارند، بلکه مهارت‌های حل مسئله را نهی دانند.
 پ) در روش «بارش مفزی» برای حل مسئله تمام راه حل‌های احتمالی که فکر می‌کنیم در پاسخ به یک مسئله می‌تواند درست باشد ارائه می‌شود که شامل ۴ مرحله است.

(مانوره سادات شاهمرادی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌ی ۱۳۹ تا ۱۴۰)

-۱۴۵

- الف) خرد کردن مسئله
 ب) شروع از آخر
 پ) کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب